

INFORMATĪVAIS ZIŅOJUMS PAR ALŪKSNES NOVADA TERITORIJAS PLĀNOJUMU 2015.-2027.GADAM

Sagatavots atbilstoši Ministru kabineta 2004.gada 23.marta noteikumu Nr.157 „Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums” 27.punktam

Alūksnes novada pašvaldība informē, ka, pamatojoties uz Alūksnes novada domes 20105.gada 27.augusta lēmumu Nr. 263 (protokols Nr.14,5.punkts) „Par Alūksnes novada teritorijas plānojuma 2015.-2027.gadam galīgās redakcijas un Vides pārskata apstiprināšanu”, ir apstiprināts Alūksnes novada teritorijas plānojums 2015.-2027.gadam (turpmāk tekstā –Alūksnes novada teritorijas plānojums) un ar lēmumu Nr.264 „Par saistošo noteikumu Nr.14/2015 „Alūksnes novada teritorijas plānojums 2015.-2027.gadam, Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi un grafiskā daļa” izdošanu”, izdoti Alūksnes novada pašvaldības saistošie noteikumi Nr. 14/2015 „Alūksnes novada teritorijas plānojuma 2015.-2027.gadam, Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi un grafiskā daļa”.

Alūksnes novada teritorijas plānojumam ir veikta Stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procedūra un sagatavots Vides pārskats, pamatojoties uz likumu „Par ietekmes uz vidi novērtējumu” (4. un 5.pantu), Ministru kabineta 2004.gada 23.aprīļa noteikumiem Nr.157 „Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums” un Vides pārraudzības valsts biroja (turpmāk tekstā – VPVB) 04.02.2013. lēmumu Nr.8 „Par stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras piemērošanu”.

Informatīvais ziņojums sagatavots atbilstoši VPVB 14.11.2014. sniegtajā atzinumā Nr.17 „Par Alūksnes novada teritorijas plānojuma 2015.-2027.gadam Vides pārskatu” iekļautajām rekomendācijām un Ministru kabineta 2004.gada 23.marta noteikumu Nr.157 „Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums” 27.punktam.

Alūksnes novada teritorijas plānojumu izstrādāja Alūksnes novada pašvaldība, grafiskās daļas tehnisko sagatavošanu nodrošināja Anrijs STRAUBE, savukārt Vides pārskatu - Lauris LAICĀNS. Vides pārskatā atspoguļots esošais vides stāvoklis novadā, ar plānošanas dokumenta īstenošanu saistītās vides problēmas un būtiskās ietekmes uz vidi novērtējums, piedāvāti risinājumi šo ietekmju novēršanai un mazināšanai, pamatotas un izvērtētas alternatīvas, kā arī paredzēti pasākumi plānošanas dokumenta īstenošanas monitoringa nodrošināšanai. Alūksnes novada teritorijas plānojums nosaka teritorijas funkcionālo zonējumu, atļauto un palīgizmantošanu un aprobežojumus tajā līdz 2027.gadam.

Alūksnes novada teritorijas plānojuma izstrāde saistīta ar 2009.gadā notikušo administratīvi teritoriālo reformu, kā rezultātā Alūksnes novadā iekļauta Alūksnes pilsēta un 15 pagastu pašvaldības – Alsviķu, Annas, Ilzenes, Jaunalūksnes, Jaunannas, Jaunlaicenes, Kalncempju, Liepnas, Malienas, Mālupes, Mālupes, Mārkalnes, Pededzes, Veclaicenes, Zeltiņu un Ziemera - ar atšķirīgiem teritoriju plānojumiem, prasībām

būvniecībai un teritorijas izmantošanai. Līdz ar to plānošanas dokumenta izstrādes galvenais uzdevums bija izvērtēt Alūksnes pilsētas un Alūksnes novada teritorijā ietilpstošo pagastu teritoriju plānojumus, paredzot vienotu teritorijas plānoto izmantošanu un apbūves kārtību visā novada teritorijā.

VIDES APSVĒRUMU INTEGRĒŠANA ALŪKSNES NOVADA TERITORIJAS PLĀNOJUMĀ

Alūksnes novada teritorijas plānojums ir vietējās pašvaldības administratīvās teritorijas attīstības plānošanas dokuments, kurā noteiktas prasības teritorijas izmantošanai un apbūvei, t.sk., funkcionālais zonējums, publiskā infrastruktūra, teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi, kā arī citi teritorijas izmantošanas nosacījumi. Lai identificētu, aprakstītu un izvērtētu Alūksnes novada teritorijas plānojuma iespējamo būtisko ietekmi uz vidi, tika veikts stratēģiskais ietekmes uz vidi novērtējums (Vides pārskats).

Alūksnes novada teritorijas plānojumā jau iestrādāta virkne risinājumu un prasību plānošanas dokumenta īstenošanas iespējamo būtisko ietekmju novēršanai vai samazināšanai, no kurām kā nozīmīgākās jāmin:

1. ražošanas objektu attīstības plānošana, kurai pārsvarā tiek piedāvātas vai nu piesārņotās teritorijas, vai ar jau esošo ražošanas apbūvi, bet jaunajām apbūves zonām teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumos noteikts, ka, lai maksimāli samazinātu iespējamo negatīvo ietekmi uz apkārtējām teritorijām, ražošanas objekti no tām jāatdala ar buferzonu, kas var būt gan stādījumi, gan aizsargvalnis;
2. ainavu plānošanas un aizsardzības jautājumi, kas ir integrēti teritorijas plānojumā, nosakot ainavisko skatu līniju aizsardzību;
3. Alūksnes novadā esošo kultūrvēsturisko vērtību aizsardzība;
4. NATURA 2000 teritorijas, kurās plānots izmantot atbilstoši īpaši aizsargājamo dabas teritoriju vispārējiem aizsardzības un izmantošanas noteikumiem un to dabas aizsardzības plānos ietvertajiem pasākumiem. Uzsākot tādu saimniecisko darbību, kura var izraisīt negatīvu ietekmi uz vidi un cilvēka veselību, pirms tam ir paredzēts veikt visas nepieciešamās darbības saskaņā ar spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem;
5. novada apdzīvojuma struktūra, samazinot esošo ciemu robežas, kā arī likvidējot divām apdzīvotām vietām ciema statusu (Karva, Zaiceva), tādējādi nodrošinot bioloģiskās daudzveidības saglabāšanos lauku teritorijās, kur netiek plānota blīva apbūve. Paredzēts sakārtot inženierkomunikācijas (ūdensapgādes, kanalizācijas tīkli) ciemos;
6. visa veida aizsargjoslas, kas noteiktas un grafiski attēlotas saskaņā ar Aizsargjoslu likuma prasībām, tādējādi aizsargājot dažāda veida (gan dabiski, gan mākslīgi) objektus no nevēlamās ārējās iedarbības, nodrošinot to ekspluatāciju un drošību, pasargājot cilvēkus un vidi.

Jāatzīmē, ka, saskaņā ar plānošanas dokumentiem, jaunu apbūvi paredzēts koncentrēt esošo apdzīvoto vietu robežās, maksimāli izmantojot pastāvošās apbūves teritorijas un inženiertīklu un transporta infrastruktūru. No tā izriet, ka novada plānošanas dokumenta realizācijas gaitā nav paredzamas būtiskas vides stāvokļa izmaiņas saistībā ar antropogēnās noslodzes pieaugumu.

Alūksnes novada teritorijas plānojumā ir noteiktas un grafiskajā daļā detalizētas visas teritorijas ar ierobežojumiem vides aizsardzības nolūkā – īpaši aizsargājamās dabas teritorijas, kultūras pieminekļi, aizsargjoslas, u.c. Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumos noteikti kopējie teritorijas izmantošanas noteikumi, atsevišķu teritoriju izmantošanas noteikumi, nosakot apbūves rādītājus un aprobežojumus, kā arī definētas lokālplānojumu/detālplānojumu izstrādes prasības. Plānošanas dokuments izstrādāts, lai pēc iespējas samazinātu ietekmes un saglabātu vai uzlabotu vides stāvokli.

Kopumā plānošanas dokuments paredz uzturēt un samazināt pašreizējo slodzi uz vidi, veicinot komunālās un transporta infrastruktūras un degradēto teritoriju sakārtošanu, vietējas nozīmes lauksaimniecības zemju, kultūrvēsturisko vērtību un ainavisko skatu punktu saglabāšanu.

VIDES PĀRSKATA, INSTITŪCIJU ATZINUMU UN PUBLISKĀS APSPRIEŠANAS REZULTĀTU INTEGRĒŠANA TERITORIJAS PLĀNOJUMĀ

Vides pārskata izstrāde un publiskā apspriešana veikta vienlaikus ar Alūksnes novada teritorijas plānojuma izstrādi. Alūksnes novada teritorijas plānojuma 1.redakcija un Vides pārskata projekta publiskā apspriešana tika veikta laikā no 2014.gada 3.marta līdz 2014.gada 25.aprīlim, organizējot apspriešanas sanāksmes visās novada administratīvajās teritorijās – kopā 16 sanāksmes, kurās piedalījās 169 interesenti. Ņemot vērā kopējo iedzīvotāju skaitu novadā, aktivitāte bija zema.

Publiskās apspriešanas laikā tika saņemti institūciju atzinumi, kā arī fizisko un juridisko personu priekšlikumi teritorijas plānojuma papildināšanai. Priekšlikumi, attiecībā uz Vides pārskatu, tika izteikti sabiedrisko sanāksmju laikā un pārsvarā attiecās uz ūdens objektu kvalitātes ietekmi, saistībā ar daudzu zivju audzēšanas dīķu ierīkošanu uz upēm, kā arī kokogļu ražotnes iespējamo negatīvo ietekmi uz gaisa kvalitāti.

Viedokli par sagatavoto Vides pārskatu sniedza Valsts vides dienesta Madonas reģionālā pārvalde, Veselības inspekcija un Dabas aizsardzības pārvalde. Komentāri netika saņemti no Vidzemes plānošanas reģiona (ziņojums par institūciju atzinumiem un to vērā ņemšanu vai noraidīšanu pieejams Vides pārskata 3.8.pielikumā).

Ņemot vērā publiskās apspriešanas rezultātus, Alūksnes novada dome 25.09.2014. pieņēma lēmumu Nr.339 „Par Alūksnes novada teritorijas plānojuma 2015.-2027.gadam 1.redakcijas un Vides pārskata pilnveidošanu”.

Saskaņā ar Ministru kabineta 2012.gada 16.oktobra noteikumu Nr.711 „Noteikumi par vietējās pašvaldību teritorijas attīstības plānošanas dokumentiem” 91.punktu, Vides pārskats atzinuma saņemšanai tika iesniegts VPVB.

14.11.2014. VPVB sniedza atzinumu Nr.17 „Par Alūksnes novada teritorijas plānojuma 2015.-2027.gadam Vides pārskatu”. Atzinumā norādīts uz nepieciešamību papildināt Vides pārskata 3., 4., 7., 8., un 9. nodaļas, konkretizējot un detalizējot informāciju par derīgo izrakteņu teritoriju iespējamo ietekmi un to teritoriju izmaiņu apjomu, salīdzinājumā ar pašreizējo situāciju, par lauksaimniecības un mežsaimniecības teritoriju izmaiņām plānošanas dokumenta īstenošanas gaitā, par transporta un inženiertehniskās infrastruktūras attīstību ar risinājumiem, kas būtu jāveic negatīvo ietekmju novēršanai vai mazināšanai, kā arī papildinot pārskatu ar nosacījumiem

paredzētajām darbībām, kuras ietvertas likuma „Par ietekmes uz vidi novērtējumu” 1. un 2.pielikumos. Atbilstoši atzinumā norādītajam, Vides pārskats papildināts, ņemot vērā pieejamo informāciju attiecīgajā detalizācijas līmenī. Izvērtējot saņemto VPVB atzinumu un publiskās apspriešanas rezultātus, tika veikta Alūksnes novada teritorijas plānojuma un Vides pārskata pilnveidošana, pēc kā, saskaņā ar Alūksnes novada domes 18.12.2014. lēmumu Nr.444 „Par Alūksnes novada teritorijas plānojuma 2015.-2027.gadam pilnveidotās 1.redakcijas nodošanu publiskai apspriešanai”, teritorijas plānojuma pilnveidotā 1.redakcija tika nodota publiskai apspriešanai. Tā tika organizēta laikā no 2015.g. 5.janvāra līdz 2015.gada 26.janvārim. Pēc Alūksnes novada teritorijas plānojuma pilnveidotās 1.redakcijas publiskās apspriešanas, kuras laikā tika saņemti institūciju atzinumi un privātpersonu priekšlikumi (attiecībā uz Vides pārskatu netika saņemti atzinumi un iesniegumi vai priekšlikumi) Alūksnes novada domes 26.02.2015. sēdē pieņēma lēmumu atkārtoti pilnveidot teritorijas plānojuma redakciju atbilstoši saņemtajiem atzinumiem un priekšlikumiem. Ar Alūksnes novada domes 2015.gada 15.aprīļa lēmumu Nr.130 „Par Alūksnes novada teritorijas plānojuma 2015.-2027.gadam pilnveidotās redakcijas nodošanu publiskai apspriešanai un atzinumu saņemšanai”, nosakot publiskās apspriešanas termiņu laikā 2015.gada 22.aprīļa līdz 13.maijam. Arī Teritorijas plānojuma pilnveidotās redakcijas publiskās apspriešanas laikā par Vides pārskatu netika saņemti atzinumi no valsts institūcijām vai privātpersonu iesniegumi/priekšlikumi.

PIEŅEMTĀ TERITORIJAS PLĀNOJUMA VARIANTA PAMATOJUMS

Alūksnes novada teritorijas plānojumā nav paredzēts alternatīvs risinājuma variants. Veicot Alūksnes novada teritorijas esošās izmantošanas analīzi un, salīdzinot to ar plānoto teritorijas izmantošanu, tiek piedāvāts alternatīvais variants jeb „nulles” variants, respektīvi, situācija, kad izstrādātajā plānošanas dokumentā paredzētās darbības netiktu realizētas. Vērtējot kopumā, izstrādātais Alūksnes novada teritorijas plānojums rada priekšnoteikumus saprātīgai un ilgtspējīgai teritorijas izmantošanai, vienlaicīgi nodrošinot esošo resursu un dabas vērtību saglabāšanu. „Nulles” varianta gadījumā netiktu radīti apstākļi vides un dabas aizsardzības pasākumu realizēšanai, kā arī spēkā esošie Alūksnes novadā ietilpstošā Alūksnes pilsētas un pagastu teritorijas plānojumi neveidotu vienotu priekšstatu par visu Alūksnes novada teritoriju un pašvaldības darbu regulētu atšķirīgi plānošanas dokumenti ar atšķirīgām pieejām un noteikumiem teritoriju izmantošanai. Jaunais Alūksnes novada teritorijas plānojums izstrādāts, nosakot vienotus teritorijas izmantošanas nosacījumus visai Alūksnes novada teritorijai. Plānojumā ietvertie risinājumi attiecībā uz teritoriju izmantošanu nav pretrunā ar vides un dabas aizsardzības normatīvo aktu prasībām, kā arī tie atbilst starptautiskajiem un nacionālajiem dabas aizsardzības mērķiem, un tā realizācija neradīs būtisku ietekmi uz īpaši aizsargājamām dabas teritorijām, t.sk. Natura 2000 teritorijām. Alūksnes novada teritorijas plānojumu iespējams īstenot, ja tiek ievēroti plānojumā esošie nosacījumi, kā arī normatīvajos aktos noteiktās vides aizsardzības prasības.

PASĀKUMI TERITORIJAS PLĀNOJUMA ĪSTENOŠANAS MONITORINGA VEIKŠANAI

Saskaņā ar VPVB atzinumu, lai konstatētu Alūksnes novada teritorijas plānojuma īstenošanas radīto tiešo vai netiešo ietekmi uz vidi, Alūksnes novada pašvaldība, izmantojot valsts vides monitoringa un citus pieejamos datus, veiks plānojuma īstenošanas novērtējumu vismaz divreiz plānošanas periodā (2021. un 2026.gadā) izstrādājot monitoringa ziņojumu un iesniedzot to VPVB.

Ar apstiprināto Alūksnes novada teritorijas plānojumu un Vides pārskatu var iepazīties darba dienās Alūksnes novada pašvaldībā 211.kabinetā, Dārza ielā 11, , Alūksnē, Alūksnes novadā vai Alūksnes novada pašvaldības mājas lapā www.aluksne.lv sadaļā „Normatīvie akti un dokumenti”.